

romemu **yeshiva**
study. meditate. pray.

The Wizard of Oz: Kedushat Levi on the Song of the Sea Taste of Romemu Yeshiva

Rabbi David Ingber

Exodus 15:1

(1) Then Moses and the Israelites sang this song to the LORD. They said: I will sing to the LORD, for He has triumphed gloriously; Horse and driver He has hurled into the sea.

שמות ט"ו:א'

(א) אֲזַי יִשְׁרָאֵל מִשֵּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לְאֹמֶר
אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאָה גָאָה סוּס וְרֹכֵבוֹ
רָמָה בַיָּם:

Words Amplify Joy

קדושת לוי, שמות, בשלח י"ז

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר (שמות טו, א). יש להבין דהא עיקר השמחה הוא בלב ואם כן מה צורך לדבר ולשיר בעת השמחה. והענין הוא, דהשמחה שבלב היתה נפסקת לשעה או ליותר אבל כשהאדם מדבר דיבורים בעת שמחתו השמחה מתפעלת ונתרבה יותר ויותר. ולכן עם בני ישראל כשנקרע הים לפניהם רצו להרבות השמחה ולהשתעשע עם בוראם ושלא להפסיק על כן נכנסו לגדר הדיבור ושוררו לו בני אלים בכדי להרבות התענוג. וזהו פירוש הפסוק אז ישיר כו' ויאמרו לאמר, רצה לומר שאמרו דיבורים בכדי לאמר יותר ויותר וזולת זה אין למלת לאמר הבנה דהא כולם אמרו והאיך שייך כאן לאמר לאחרים:

Kedushat Levi, Exodus, Beshalach 17

Exodus 15,1. **“then Moses and the Children of Israel sang this song and they said: saying;”** first we must understand that the essence of joy is what a person feels in his heart; seeing that this is so, what need is there to express these feelings in speech and song or poetry at the time of his joy?

The reason is that joy in one's heart, unless formulated in word and song is bound to subside and cease altogether in short order. By giving verbal expression to one's joy and composing a song and writing poetry one prolongs and intensifies this feeling of joy. The Israelites were aware of this psychological axiom, and this is why they yearned to give proper expression to their joy. They yearned to share their joy with the Creator, Who had been the architect enabling them to harbour such joyous feelings in their breasts. This is the reason why the Torah adds the words: **ויאמרו לאמור** “they said, saying;” the word **לאמור** presumably refers to extraneous words, not included in the actual song that follows; if this were not so, who was there that they could have spoken to about this other than their peers who had all experienced the same salvation?

Questions for Reflection:

1. Is this true of your experience? Can words extend joy?
2. What is the relationship between the 'state of joy' inwardly and liturgy/ poetry/ expression outwardly?
3. How might we apply this teaching to our own lives, our own practice, our own song?

Shadow Singing and Divine Duets

קדושת לוי, שמות, בשלח כ"א

או יבואר אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר. להבין הלשון שאמר ישיר ולא אמר שר. נראה לפרש בעזרת השם, דהנה הבעל שם טוב אמר פירוש הפסוק (תהלים קכא, ה) ה' צלך, שהשם יתברך ברוך הוא מתנהג עם האדם גם כן כמו הצל. כמו שכל מה שהאדם עושה גם הצל עושה, כן הבורא ברוך הוא מתנהג עם האדם גם כן כמו שהוא עושה. ונמצא כשישראל אמרו השירה בשעת גאולת מצרים אזי היה הקדוש ברוך הוא גם כן שר כביכו"ל את השירה הזאת. והנה ישיר לשון יפעיל הוא. וכך פירוש הפסוק אז ישיר, כלומר שישראל פעלו בשירתם. את השירה הזאת לה', כלומר שהקדוש ברוך הוא כביכו"ל גם כן ישיר את השירה הזאת. ויאמרו לאמר, שהיו אומרים שיאמר השם יתברך גם כן את השירה ודו"ק:

Kedushat Levi, Exodus, Beshalach 21

At this point the author introduces an interpretation of psalms 121,5 by the *Baal Shem Tov* of blessed memory, which he feels is relevant to our verse. The psalmist there says: ה' צלך על יד מינך, "the Lord is your shadow (protection) at your right hand." According to the *Baal Shem Tov*, the meaning of these words is that the manner in which G'd protects and guides man's fate is similar to the shadow that accompanies man at all times. It follows that when the Jewish people recited the song after their salvation from the Egyptian armies, G'd, "their shadow" did likewise. The word ישיר in the opening verse of the song is in a causative mode, *hiphil*, so that the appropriate translation of the words: אז ישיר משה, would be: "at that time Moses would cause Him to sing." Through Israel's singing a song, G'd too would be prompted to join in. When viewed in this way the word: לאמור, makes perfect sense in the traditional manner in which it is understood elsewhere. Having recorded these details prepared the ground for G'd Himself to join in the *shirah*, the song that Moses is about to intone after the people are credited with having absolute faith in him. The word: לאמור in 15,1 is an allusion to G'd joining in this song.

Questions for Reflection:

1. How do you understand the principle of reciprocity here? We initiate, instigate, catalyze a response....? What is your experience of that phenomenon?
2. In what way can we control the 'other' or the response of the other?
3. What inhibits us from initiating this dance, this duet with G-d, self and other?

Deep Torah; Wide Torah: Speaking to Everyone

קדושת לוי, שמות, בשלה י"ח

או יאמר, כי בכל מקום אשר נמצא בתורתנו הקדושה מלת לאמר, כגון וידבר ה' אל משה לאמר, הענין הוא כך, שהרי התורה קדמה לעולם, ואם כן איך שייך בה ותמנע היתה פלגש (בראשית לו, יב) או שאר הספורי מעשיות קודם שנברא העולם. אלא ודאי האמת שכל התורה כולה שמותיו של הקדוש ברוך הוא והיו בה צרופי אותיות רזין וסודות נעלמים אשר לא שזפתן עין אלא שבהשתלשלותם לזה העולם השפל נתלבוש בלבוש עב וגם בסיפורי מעשיות. אבל מי שחננו ה' דעה בינה והשכל ומגלה מסך העוורת מעל עיניו יראה בתורתו נפלאות. אמנם בני עליה המה מועטים ורוב בני עמינו מבינים התורה כפשטה. וזהו וידבר ה' אל משה, רצה לומר שהדיבור היה אל משה בסגנון זה שהוא לאמר לעם בני ישראל ושיכלו לקבלה ולהבינה אל דלת העם אבל באמת התורה יש בה עוד דברים בגו רזין וסודות

נעלמים. וזהו אז ישיר משה כו' ויאמרו לאמר, פירוש כי השירה עצמה יש בה סודות
נעלמים אבל מה שאמרו הוא בבחינת לאמר, דהיינו שיבינו אף דלת העם:

Kedushat Levi, Exodus, Beshalach 18

Another reason for the need of the word לאמר to appear in the verse under discussion:
We have a tradition that every word in the Torah preceded the historical events described
in the Torah, so much so that they were recorded even before the universe had been
created. We must therefore fall back on the statement of the Kabbalists that, essentially,
the written Torah is nothing but a record of the various names of the Creator. The letters
in His names have been written in a manner that conceals, so that it required “dressing
up” before being released into our “lower” universe, as otherwise we would have been
completely stymied in our efforts to unravel the Torah’s meaning. Only a very few
people have been privileged to understand the words of the Torah as they are presented to
us on a level that transcends their superficial meaning, the *peshat*. [However, being G’d’s
words, also the *peshat* is not to be belittled, of course. Ed.] When the Torah adds the
apparently unnecessary word לאמר, whenever the Torah writes: וידבר ה' אל משה לאמר:
“Hashem spoke to Moses, *leymor*”, this is like giving the reader notice that G’d told
Moses to rephrase His words in a manner that the common people should be able to
understand. At the same time this word לאמר, served notice that the elite of the people
were encouraged to look for more than the plain meaning of the text. The same applies
when Moses commenced the song of thanksgiving for the salvation of the Israelites from
the last and most dangerous threat of the Egyptians. We are to examine this text in order
to discover hidden meanings.

Counting Backwards.... to Infinity: E Pluribus Alephum

Kedushat Levi, Exodus, Beshalach 20

Another allegorical approach sees in the
word זא an allusion to the number seven=ז.
Up until this time the number seven had
been a symbol of excellence, superiority,
as for instance the seventh day being the
holiest day, the seventh layer of the
heavens being the most holy, etc;. In one’s
ascent to a true unity with the One and
only Creator, one has to ascend just
beyond the seven levels beneath this.

קדושת לוי, שמות, בשלה כי

או יאמר, דהנה חיבב את השביעית תחת כל
השמים שהרי כל העולמות נבראו שבעה
שבעה שבע ארצות שבע ימים שבע נהרות
שבע רקיעים. והנה עליית העולמות הוא
כשעולים למדת אי"ן אז יש להם עלייה
יתירה שבמדה הזאת היא למעלה ממדות
ועולם התענוג. והאל"ף היא רומזת למדת
אי"ן, כי הוא מלשון פלא כידוע. נמצא

Moses hinted that the joy experienced at this moment brought him and the Jewish people with him to this point of the \aleph , i.e. this level beyond the seven levels that both the people and he had already scaled in their pursuit of that union. Their joy at this moment was therefore truly transcendental in essence.

כשכל העולמות הם בסוד ז' עולים למדת אי"ן שהוא בסוד א' ומתרבה השמחה. וזהו אז, פירוש הז' עולים לאז ישיר משה כו' שאז השמחה מתרבה:

Just This...Gratitude for Just Being

Kedushat Levi, Exodus, Beshalach 19
Yet another meaning of the word לאמור before Moses commenced with the text of the song; we have explained elsewhere that the pinnacle of human pleasure consists in our ability to serve our Creator in a manner that compares favorably with the service of the Lord performed on an ongoing basis by the various categories of angels in the celestial spheres. In this instance, Moses and the people emphasize their great pleasure in being able to please the Lord by formulating their feelings of gratitude in words of admiration and adulation, i.e. לאמור.

קדושת לוי, שמות, בשלח י"ט
או יאמר, על דרך שבארנו במקום אחר, שעיקר התענוג והשמחה הוא שזכינו לעבוד את בוראינו בורא עולמות עליונים ותחתונים עד אין קץ וכל העולמות עובדים אותו שרפים וחיות ואופנים ואף על פי כן יעקב בחר לו יה, שיהיו עובדים אותו, ונמצא שהעבודה שאנו עובדים את בוראינו היא עצמה תענוג גדול לנו. וזהו אז ישיר משה ובני ישראל, ומפרש המקרא מה היה שירתם ושמחתם. ואמר את השירה הזאת לה', פירוש על שזכו לאמר שירה לפני המקום. וזהו ויאמרו לאמר, רצה לומר שכל אמירתם היה על שזכו לאמר: